

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/173/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5620202628
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5620202628.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Burika a členov senátu JUDr. Ladislava Mejstříka a JUDr. Jozefa Turzu, v právnej veci žalobcu Mgr. P. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom G. P. XXX, zastúpeného BAJO LEGAL, s.r.o., so sídlom Landererova 8, Bratislava, IČO: 36 860 581, proti žalovanému TRANOSCIUS, a.s., so sídlom Tranovského 1, Liptovský Mikuláš, IČO: 00 179 159, zastúpenému Advokátskou kanceláriou Tomáš Petko s.r.o., so sídlom Drotárska cesta 7, Bratislava, IČO: 50 218 107, o uloženie povinnosti uverejniť odpoveď, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č.k. 6C/32/2020-289 zo dňa 11. 08. 2022, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým uložil žalovanému uverejniť odpoveď (I.), **p o t v r d z u j e .**

V ostatných častiach rozsudok okresného súdu **m e n í** tak, že žalovaný **j e** **p o v i n n ý** v najbližšom printovom vydaní týždenníka Evanjelický posol spod Tatier, týždenník evanjelikov na Slovensku, po právoplatnosti tohto rozsudku **u v e r e j n i ť** odpoveď v znení: Mgr. P. P. pri odovzdávaní agendy spoločnosti TRANOSCIUS, a.s. novému vedeniu neuviedol, že momentálne nevie predložiť žiadne dokumenty s odôvodnením: „Lebo, proste tak A vôbec mali sme sa ohlásiť vopred, že prídeme“. Ako riaditeľ spoločnosti TRANOSCIUS, a.s. nerobil žiadne účtovné finity, pričom riadne vedenie účtovníctva potvrdil aj vykonaný audit. Ako riaditeľ spoločnosti a člen vedenia žiadnym spôsobom nerozkladal ECAV, nešíril zlobu a nenávisť zneužívaním EPST pre vlastné propagandistické účely a ciele bývalého vedenia cirkvi a spoločnosti. Žiadnym spôsobom vedome systémovo nepoškodzoval dobré meno ECAV na Slovensku a jej niektorých predstaviteľov a členov, ako aj samotné dobré meno, dôveryhodnosť a ekonomickú aktivitu spoločnosti TRANOSCIUS, a.s. a nepriviedol spoločnosť do ekonomicky, personálne, technicky, informačne a právne ohrozujúceho stavu.

Vo zvyšnej časti žalobu **z a m i e t a .**

Žalobcovi **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov prvostupňového i odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Liptovský Mikuláš čiastočne vyhovel žalobe žalobcu, ktorou sa domáhal voči žalovanému zverejnenia odpovede v zmysle § 8 ods. 5 zákona č. 167/2008 Z. z. o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Tlačový zákon“) na článok, ktorý bol zverejnený v periodiku uverejnenom dňa 07. 07. 2020 v dvojčíslie 27 - 28 na stranách 9 až 12 s názvom „Správa predstavenstva o vedení obchodnej spoločnosti a o stave majetku za rok 2019“. Pri rozhodovaní vo veci vychádzal z ust. § 5, § 8 ods. 1, § 9 ods. 1 Tlačového zákona, keď konštatoval, že žaloba žalobcu je v časti dôvodnou, týkajúca sa najmä informácie o práceneschopnosti žalobcu. Formulácia, podľa ktorej sa žalobca „hodil na maródku“, mohla evokovať u čitateľov periodika účelové správanie žalobcu, pričom žalovaný pravdivosť takéhoto tvrdenia v konaní

nepreukázal a žalobca bol uznaný práceneschopným ošetrovujúcim lekárom. V ostatných častiach žalobu žalobcu zamietol, keď mal za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že text článku obsahoval skutkové tvrdenia, ktoré by boli nepravdivé a zároveň spôsobilé zasiahnuť do jeho cti, dôstojnosti alebo súkromia, tak ako to podrobne zdôvodnil pri jednotlivých nárokoch v bodoch 32. až 39. dôvodov napadnutého rozsudku. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania vychádzal z ust. § 255 ods. 2 CSP a priznal žalovanému nárok na náhradu trov prvostupňového konania v rozsahu 88 % s prihliadnutím na pomer úspechu a neúspechu účastníkov v konaní.

2. Pri tomto rozsudku podal odvolanie v zákonom stanovenej lehote prostredníctvom svojho právneho zástupcu žalobca. Žiadal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť, jeho žalobe v celom rozsahu vyhovieť dôvodiac tým, že súd prvej inštancie vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. Mal za to, že súd prvej inštancie v zásade kopíroval svoje pochybenia z prvého rozsudku, ktoré mu boli vytýkané aj odvolacím súdom, pričom sa ani neriadil záväznými pokynmi odvolacieho súdu, a to najmä pokynom na zdôvodnenie prijatých záverov o tom, že niektoré z výrokov sú hodnotiacimi úsudkami. Je nepochybné, že ním požadovaná odpoveď obsahuje konkrétne skutkové tvrdenia (nie hodnotiace úsudky), ktorých pravdivosť nebola v konaní preukázaná a ani zo strany žalovaného neboli v priebehu konania predložené žiadne dôkazy preukazujúce pravdivosť tvrdení uverejnených v citovanom článku. Pokiaľ súd okrem iného poukázal aj na rozpor požadovanej odpovede s dobrými mravmi, týkajúcej sa prvého nároku, z jeho dôvodov nie je zrejmé, akým spôsobom sa požadovaná odpoveď dostala, resp. mala dostať do rozporu s dobrými mravmi. Pravdivosť tvrdenia o nespolupracovaní nebola preukázaná ani žiadnymi inými skutočnosťami publikovanými v konkrétnom článku. Na pojednávaní pred odvolacím súdom zdôraznil, že aj keď nenamietal celý článok, v ktorom boli aj ďalšie skutočnosti nepravdivé, to neznamená, že s takýmito vecami súhlasil, ale po porade s právnym zástupcom namietal prakticky len niektoré nepravdivé skutočnosti, aby došlo aspoň k čiastočnej náprave. V prípade úspechu uplatnil si nárok na náhradu trov prvostupňového i odvolacieho konania.

3. Žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu žiadal napadnutý rozsudok vo svojom vyjadrení ako vecne správny potvrdiť. Mal za to, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie a svoje rozhodnutie pri jednotlivých bodoch i podrobne zdôvodnil, s ktorými dôvodmi sa v celom rozsahu stotožnil. Tvrdenia uvedené žalovaným nie sú spôsobilé dotknúť sa cti žalobcu, a to aj v prípade, pokiaľ by súd nebral do úvahy, že žalobca ako bývalý riaditeľ spoločnosti musí zniesť vyšší stupeň kritiky vo veciach týkajúcich sa jeho povolania. Prvostupňový súd sa správne vypořiadal i s otázkou týkajúcou sa hodnotiacich úsudkov pri jednotlivých nárokoch, na ktoré poukázal i sám žalovaný vo svojom vyjadrení a s ktorými sa taktiež v celom rozsahu stotožnil. Pokiaľ teda správa predstavenstva, ako aj iné externé zdroje potvrdzujú konanie bývalého vedenia spoločnosti žalovaného, ktoré nie je v súlade so záujmami spoločnosti, musí byť v súlade s právom na slobodu prejavu, keď autor kriticky zhodnotí toto konanie bývalého vedenia spoločnosti a označí ho za poškodzujúce.

4. Vo svojich ďalších podaniach (vyjadreniach), ako aj na pojednávaní pred odvolacím súdom účastníci zotrvali.

5. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu mu danom ust. § 379, § 380 CSP a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil. V ostatných častiach rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 388 CSP zmenil tak, že žalobe čiastočne vyhovel a vo zvyšku žalobu zamietol.

6. Ako vyplynulo z obsahu spisu žalobca sa svojou žalobou domáhal voči žalovanému uverejnenia odpovede v zmysle ust. § 8 Tlačového zákona, keď konštatoval, že žalovaný v periodickej tlači - v článku uverejnenom dňa 07. 07. 2020 dvojčíslo 27 - 28 na stranách 9 až 12 uviedol nepravdivé skutkové tvrdenia dotýkajúce sa jeho cti, dôstojnosti, ako i dobrej povesti, ktorú odpoveď konkretizoval v petite svojej žaloby.

7. Vychádzajúc z týchto skutočností súd prvej inštancie postupoval správne, keď skúmal, či zo strany žalovaného boli v konkrétnom článku uvedené také nepravdivé skutkové tvrdenia, ktoré sa dotýkali cti, dôstojnosti a dobrej povesti žalobcu.

8. V tomto smere vykonal vo veci i dostatočné dokazovanie a vyvodil z neho správny záver, keď vo výroku I. napadnutého rozsudku uložil žalovanému povinnosť uverejniť odpoveď v znení, tak ako to

konkretizoval v citovanom výroku. Je nepochybné, že z formulácie „hodil na maródku“, tak ako bola uverejnená v citovanom článku, je možné vyvodiť účelové správanie žalobcu, ktoré nepochybne sa i dotklo cti a dôstojnosti žalobcu i vzhľadom na jeho postavenie v spoločnosti. Správne súd prvej inštancie v tejto časti vyhodnotil i skutočnosti týkajúce sa spolupráce, resp. nespôlupráce žalobcu počas práceneschopnosti, keď poukázal i na samotné vyjadrenie žalobcu, z ktorého nemožno vyvodiť bezproblémovú spoluprácu počas práceneschopnosti pri odovzdávaní agendy, a preto, tak ako je to už i vyššie uvedené, odvolací súd v tejto časti stotožniac sa s dôvodmi súdu prvej inštancie, rozsudok potvrdil.

9. Podľa ust. § 8 ods. 1 Tlačového zákona ak periodická tlač alebo agentúrne spravodajstvo obsahuje nepravdivé, neúplné alebo pravdu skresľujúce skutkové tvrdenie, ktoré sa dotýka cti, dôstojnosti alebo súkromia fyzickej osoby, alebo názvu alebo dobrej povesti právnickej osoby, na základe ktorého možno osobu presne určiť, má táto osoba právo žiadať uverejnenie odpovede. Vydavateľ periodickej tlače a tlačová agentúra sú povinní odpoveď uverejniť bezodplatne; uverejnením odpovede zaniká vo vzťahu k tomu istému skutkovému tvrdeniu právo na opravu.

10. Predpokladom vzniku práva na odpoveď je nepravdivé, resp. neúplné alebo pravdu skresľujúce skutkové tvrdenie, ktoré sa dotýka cti, dôstojnosti alebo súkromia fyzickej osoby.

11. Vychádzajúc z citovaného zákonného ustanovenia odvolací súd po tom, čo sa oboznámil s obsahom predmetného článku uverejneného žalovaným v týždenníku Evanjelický posol spod Tatier, na rozdiel od názoru súdu prvej inštancie dospel k presvedčeniu, že i ďalšie nároky žalobcu na uverejnenie odpovede sú dôvodné a napadnutý rozsudok zmenil, tak ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku. Z formulácie jednotlivých skutočností, tak ako boli uverejnené v článku, je nepochybné, že sa jedná o skutkové tvrdenia, ktoré sa dotýkajú cti žalobcu a ktorých pravdivosť naopak žalovaný v priebehu celého konania žiadnym spôsobom nepreukázal (tak ako to napokon tvrdí i žalobca vo svojom odvolaní).

12. Pravdivosť údajného tvrdenia žalobcu, podľa ktorého nevedel predložiť žiadne dokumenty s odôvodnením „Lebo, proste tak A vôbec mali sme sa ohlásiť vopred, že prídem“, nebola v konaní preukázaná a takéto tvrdenie sa nepochybne dotklo dôstojnosti žalobcu i vzhľadom na jeho postavenie v spoločnosti a okruh osôb, v ktorom sa pohybuje. Z kontextu celého článku je zrejmé, že sa jednalo o skutočnosti súvisiace s výmenou vedenia spoločnosti a odovzdávania agendy, a preto odvolací súd v tejto časti žalobe vyhovel. Spôsob odovzdávania agendy ale v tomto prípade zostal len v rovine tvrdení žalobcu (jednalo by sa tu už len o skutkové tvrdenie samotného žalobcu), a preto v tejto časti odvolací súd žalobu zamietol.

13. Pokiaľ išlo o ďalšie skutočnosti tvrdené v inkriminovanom článku, týkajúce sa účtovných fínt v účtovníctve, šírenia zloby a nenávisťi pre vlastné propagandistické účely a ciele bývalého vedenia, vedomého systémového poškodzovania dobrého mena evanjelickej cirkvi na Slovensku a jej niektorých predstaviteľov, privedenia spoločnosti do ekonomicky, personálne, technicky, informačne a právne ohrozujúceho stavu, v týchto prípadoch, tak ako sú uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku, sa opätovne podľa názoru odvolacieho súdu jedná o skutkové tvrdenia, ktorých pravdivosť nebola v priebehu konania žiadnym spôsobom preukázaná, a preto i v týchto častiach odvolací súd žalobe žalobcu vyhovel. Nemožno v tomto prípade hovoriť ani o primeranej kritike, keďže sa tu poukazuje na dokonca úmyselné konanie zo strany žalobcu. Aj miera kritiky, tak ako to pred odvolacím súdom konštatoval samotný žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu, musí mať hranice, pričom obviňovanie žalobcu z vedomého poškodzovania mena spoločnosti, zo šírenia zloby a nenávisťi žiadnym spôsobom preukázané nebolo.

14. Zo samotnej skutočnosti, kedy žalobca nenamietal iné tvrdenia v uverejnenom článku, nemožno vyvodiť jeho súhlas s takýmito tvrdeniami, na čo i sám v priebehu konania poukázal, a preto sa odvolací súd nestotožnil s takýmto záverom súdu prvej inštancie.

15. Pokiaľ žalobca v ďalšom žiadal odpoveď týkajúcu sa aktualizovania antivírusového programu, túto skutočnosť súd prvej inštancie správne vyhodnotil v dôvodoch svojho rozhodnutia (bod 34. dôvodov), s ktorými dôvodmi sa odvolací súd stotožnil, a preto v tejto časti žalobu zamietol. Žalobca navyše požadoval odpoveď v konkrétnom znení aktualizácie, jednalo sa naopak o jeho skutkové tvrdenie, ktoré v konaní jednoznačne preukázané nebolo.

16. Odvolací súd zamietol taktiež žalobu týkajúcu sa odhovárania, resp. neodhovárania predplatiteľov alebo ďalšieho nakupovania predplatného, lebo je nepochybné, že žalobca vo svojom príspevku sám poukazoval na problémy s predplatným, ktoré mohlo u predplatiteľov vyvolať neistotu v súvislosti s predplatným a ďalším fungovaním týždenníka.

17. Formulácia odpovede, tak ako je uvedená vo výrokovvej časti v spojení s rozsudkom prvostupňového súdu, je podľa názoru odvolacieho súdu primeranou a poskytuje dostatočné zadosťučinenie žalobcovi.

18. O trovách konania rozhodol súd podľa ust. § 255 ods. 1 CSP s použitím ust. § 396 ods. 3 CSP a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Žalobca bol v konaní úspešný čo do základu uplatneného nároku, formulácia odpovede v tomto prípade závisela i od úvahy súdu, a preto mu súd priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

19. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).